

Rolul României în implementarea politicilor NATO și UE la nivel regional

Romania's role in implementing NATO and EU policies at the regional level

Col. (Rz.) prof.univ.Dr. Daniel DUMITRU*
Cpt.ing.Drd. Bogdan-Constantin PAGNEJER**

*Academia Tehnică Militară „Ferdinand I”, București
e-mail: daniel_dumitru64@yahoo.com

**Informații și securitate națională – Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București
e-mail: bogdan.pagnejer@yahoo.com

Abstract

România joacă un rol esențial în implementarea politicilor NATO și Uniunii Europene (UE) la nivel regional, având în vedere poziția sa geostrategică, istoria sa recentă și angajamentele internaționale. Importanța misiunilor statului român, aflate în plină desfășurare, sunt reflectate de războiul declanșat de Rusia în Ucraina, dar și de presiunile externe asupra Republicii Moldova. România a demonstrat un angajament constant față de Ucraina atât din perspectiva umanitară, cât și din cea militară și economică, fiind un partener de încredere în acest context regional complex. Dezvoltarea relației cu Republica Moldova reprezintă o prioritate a politicii externe a României, fondată pe comuniunea de istorie, limbă, tradiții și cultură și pe susținerea aspirațiilor europene ale statului vecin. Putem concluziona că România are un rol proactiv în cadrul NATO și UE, contribuind la securitatea regională, promovând stabilitatea și cooperarea economică și susținând valorile fundamentale ale Uniunii Europene. Această implicare este esențială nu doar pentru România, ci și pentru întreaga regiune, în contextul provocărilor actuale de securitate și geopolitice.

Romania plays a key role in the implementation of NATO and European Union (EU) policies at regional level, given its geostrategic position, recent history and international commitments. The importance of Romania's ongoing missions is reflected in the war unleashed by Russia in Ukraine, as well as external pressure on the Republic of Moldova. Romania has demonstrated a constant commitment to Ukraine, both from a humanitarian perspective, on one hand, and from a military and economic perspective, on the other, being a reliable partner in this complex regional context. The development of our relationship with Republic of Moldova represents a priority of Romanian external affairs, forged on the communion of history, language, traditions and culture and on supporting the European aspirations of the neighboring state. We may conclude that Romania plays a proactive role in NATO and the EU, contributing to regional security, promoting economic stability and cooperation and supporting the fundamental values of European Union. This involvement is essential not only for Romania, but also for the entire region, in the context of the current security and geopolitical challenges.

Cuvinte-cheie:

NATO; UE; România; sprijin; relații; cooperare; parteneriat; stabilitate regională.

Keywords:

NATO; EU; Romania; support; relations; relations; cooperation; partnership; regional stability.

Info articol

Primit: 14 februarie 2025; Evaluat: 3 martie 2025; Acceptat: 10 martie 2025; Disponibil online: 1 aprilie 2025

Citare: Dumitru, D. și B.C. Pagnejer. 2025. „Rolul României în implementarea politicilor NATO și UE la nivel regional”.

Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 14(1): 101-116. <https://doi.org/10.53477/2065-8281-25-07>

© Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”

Articol cu acces deschis distribuit în conformitate cu termenii și condițiile licenței Creative Commons Attribution (CC BY-NC-SA)

Considerații preliminare

Carta Albă a Apărării, precum și *Strategia Națională de Apărare a Țării* și *Strategia Militară a României* fac referire, în conținutul lor, la rolul României în asigurarea securității laturii estice a Uniunii Europene și, implicit, a Organizației Tratatului Atlanticului de Nord. Consolidarea caracterului de putere regională a României se realizează în raport cu o serie de factori de natură interstatală sau cu relațiile pe care aceasta le deține cu alte state aliante, parteneri sau concurenți. Factorii de natură internă, precum activitatea politică, stabilitatea economică și dezvoltarea sistemului de securitate și apărare a țării influențează poziționarea României în cadrul organizațiilor din care face parte.

De asemenea, amenințările, riscurile și vulnerabilitățile la care statul român este supus reprezintă elemente care influențează în mod decisiv felul în care România își îndeplinește obiectivele pe care și le propune privind securitatea euroatlantică. Amplificarea competiției pentru resursele strategice, pentru căile de transport și piețele de desfacere a determinat reconsiderarea rolului sud-estului Europei în ecuația de securitate europeană și euroatlantică (Ministerul Apărării Naționale 2021).

În plus, războiul din Ucraina influențează securitatea nu doar a României, ci și a întregii Uniuni Europene, inclusiv a Alianței Nord-Atlantice. Tipurile de amenințări la care este supusă, în principal, România și în fața cărora trebuie să demonstreze capacitate de adaptare și reziliență, din postura de pol de stabilitate regional, sunt reprezentate de:

- proximitatea geografică – România și celelalte state care se învecinează cu unul dintre cele două țări beligerante resimt în mod direct efectul acțiunilor militare, desfășurate pe teritoriul Ucrainei;
- refugiați și criza umanitară – din momentul începerii conflictului armat dintre Federația Rusă și Ucraina, România a devenit un punct important de sprijin pentru statul și poporul ucrainean, prin acțiuni desfășurate pentru a limita pe cât posibil agravarea crizei umanitare sub care se regăsea Ucraina, primirea și găzduirea refugiaților devenind unul dintre obiectivele primordiale pentru România și pentru celelalte state membre ale Uniunii Europene;
- amenințări cibernetice și hibride – campanii de dezinformare privind subminarea sprijinului pentru Ucraina, în principal în mediul online;
- afectarea stării de securitate din regiunea Mării Negre și apariția de riscuri pentru navigație – așa cum regăsim într-un studiu, realizat de Institutul pentru Studiul Războiului (DIGI24.ro 2024), *Federația Rusă respinge posibilitatea înghetării liniei frontului și insistă pentru capitularea Ucrainei*. În acest sens, liniile de navigare la Marea Neagră suferă tot mai mult, iar România are rolul de a asigura pe cât posibil navigarea liberă prin realizarea de patrulare care să identifice eventualele mine care pot pune în pericol ambarcațiunile. Forțele Navale din Bulgaria, din România și Turcia cooperează pentru lupta împotriva minelor din Marea Neagră în cadrul misiunii MCM Black Sea. *Contribuția României la operațiile militare, sub egida MCM Black Sea, se execută cu*

aprobarea ministrului apărării naționale, în funcție de cerințele operaționale și de evoluția activității misiunii acesteia (Parlamentul României 2024);

- criza energetică și alimentară – UE condamnă cu fermitate extinderea semnificativă a legislației restrictive și represiunea sistematică și tot mai intensă împotriva societății civile și apărătorilor drepturilor omului, precum și reprimarea neîntreruptă a mass-mediei independente, a jurnaliștilor și lucrătorilor din mass-media, a membrilor opoziției politice și a altor voci critice, active în Federația Rusă și în afara țării. Sancțiunile impuse au vizat interdicții de călătorie pentru persoanele fizice, înghețarea activelor pentru persoanele fizice și entități și interdicția de a pune fonduri sau resurse economice la dispoziția celor incluși pe listă. În plus, *acest regim introduce restricții comerciale asupra exportului de echipamente care ar putea fi folosite în scopul represiunii interne, precum și asupra echipamentelor, tehnologiilor sau produselor software, destinate, în principal, utilizării în securitatea informațiilor și în monitorizarea sau interceptarea telecomunicațiilor (Consiliul Uniunii Europene, fără an).*

Importanța misiunilor statului român, aflate în plină desfășurare, sunt reflectate de războiul declanșat de Rusia în Ucraina, dar și de presiunile externe asupra Republicii Moldova.

În cele ce urmează, vom defini o parte dintre acțiunile pe care România le-a întreprins și le întreprinde pentru sprijinirea țărilor din proximitate în vederea asigurării stabilității în regiune.

Sprijinul multidimensional al României pentru Ucraina

Din cauza continuării agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, în ultima perioadă România a desfășurat acțiuni de sprijinire pe multiple planuri a Ucrainei și a cetățenilor ucraineni, incluzând eforturi de natură politico-diplomatică, economică, financiară, umanitară sau sectorială, vizând, totodată, promovarea aplicării instrumentelor dreptului internațional sau combaterea crizei alimentare globale.

În cadrul tuturor formatelor de colaborare multilaterală, inclusiv la nivelul Consiliului de Securitate și al Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, România și-a menținut poziția exprimată anterior, de condamnare a agresiunii ruse împotriva Ucrainei. A fost reafirmat sprijinul ferm al României pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, precum și sprijinul acordat pe multiple paliere atât timp cât va fi necesar.

Până acum, România a oferit un sprijin semnificativ Ucrainei pe mai multe planuri, în contextul conflictului din estul acesteia și al anexării Crimeei de către Rusia:

- *Asistență umanitară:* România a trimis ajutoare umanitare, inclusiv alimente, medicamente și bunuri de strictă necesitate, pentru a sprijini populația ucraineană afectată de conflict;

- *Refugiați*: țara noastră este unul dintre statele care au primit un număr mare de refugiați ucraineni, oferindu-le adăpost, asistență medicală și alte forme de suport;
- *Srijin militar*: România a contribuit la eforturile internaționale de sprijin militar pentru Ucraina, prin exerciții comune și schimburi de informații, inclusiv prin furnizarea de echipamente și armament;
- *Cooperare diplomatică*: statul român a susținut și susține Ucraina în cadrul organizațiilor internaționale, pledând pentru găsirea unor soluții prin care să se ajungă la încheierea conflictului și la o pace justă și durabilă, care să asigure integritatea teritorială a Ucrainei;
- *Proiecte economice*: România a încercat să sprijine economia ucraineană prin intermediul unor proiecte de infrastructură și de cooperare economică și și-a manifestat dorința pentru implicarea în reconstrucția Ucrainei;
- *Securitate energetică*: statul român a întreprins demersuri pentru a diversifica sursele de energie și a sprijinit Ucraina în accesarea unor resurse energetice alternative, reducând astfel dependența de Rusia;
- *Solidaritate regională*: sprijinul României pentru Ucraina este parte a unei strategii mai largi de solidaritate în regiunea Europei de Est, având în vedere nevoia de a contracara influența rusă și de a promova stabilitatea.

România a sprijinit adoptarea, la 24 februarie 2025, a rezoluției Adunării Generale ONU, care identifică Rusia drept stat agresor și solicită retragerea trupelor de pe teritoriul Ucrainei. Rezoluția a fost adoptată în contextul evenimentelor organizate pentru marcarea a trei ani de la debutul agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei și urmărește întreprinderea demersurilor privind asigurarea unei păci cuprinzătoare, juste și durabile în Ucraina ([Consiliul de securitate al ONU 2025](#)). Totodată, țara noastră a continuat și continuă să exprime ferm sprijinul pentru formula pentru pace, care să aducă la aceeași masă, pe lângă beligeranți, atât Statele Unite ale Americii, cât și Uniunea Europeană, ale cărei state membre sunt direct interesate în asigurarea unui cadru de pace justă și durabilă, cu sublinierea necesității reșezării granițelor la forma recunoscută internațional.

Ca urmare a deciziei unilaterale a Federației Ruse de a nu prelungi *Inițiativa privind Cerealele la Marea Neagră (17 iulie 2023)*, România, în coordonare cu Comisia Europeană, cu Statele Unite ale Americii, cu Ucraina și Republica Moldova, a implementat măsuri complexe în vederea creșterii sustenabile a capacității de facilitare a exporturilor de cereale ucrainene.

Printre măsurile concrete adoptate de România, s-au numărat:

- 1) creșterea capacității de tranzit la toate punctele de trecere a frontierei cu Ucraina și Republica Moldova;
- 2) reabilitarea și redeschiderea segmentelor de cale ferată cu ecartament larg de pe teritoriul României;
- 3) extinderea capacităților de preluare în portul Constanța și în porturile de la Dunărea Maritimă;

- 4) creșterea capacității de tranzit pe Canalul Sulina;
- 5) deschiderea de noi puncte de trecere a frontierei cu Ucraina.

Astfel, la finalul anului 2023, 70% din exporturile de cereale ale Ucrainei erau livrate prin coridoarele de transport ale României. De subliniat că, de la începutul conflictului până în prezent, un total de peste 55 de milioane de tone de cereale ucrainene și de produse derivate au tranzitat teritoriul țării noastre către piețele internaționale, inclusiv către regiunile cele mai vulnerabile ale globului.

În plus, România a participat activ la negocierile care au condus la adoptarea de către Comitetul Miniștrilor al Consiliului European, la 12 mai 2023, a Acordului parțial extins, privind instituirea *Registrului daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei*.

Suntem de părere că România va rămâne un partener ferm al Ucrainei, continuând să susțină întărirea capacităților de apărare ale țării vecine, contribuind, astfel, la consolidarea securității regiunii Mării Negre, stabilitatea acestei zone fiind crucială pentru întreaga Europă. Țara noastră are un rol activ în consolidarea capacităților de apărare ale Kievului prin donarea unui sistem Patriot și, de asemenea, prin realizarea Centrului European de Instruire F-16 de la Fetești și începerea activităților în cadrul acestuia, unde se pot pregăti și piloți ucraineni. Considerăm că aceste eforturi sunt esențiale nu doar pentru capacitatea de apărare a Ucrainei, ci și pentru securitatea întregii regiuni.

În concluzie, putem afirma că România a demonstrat un angajament constant față de Ucraina atât din perspectivă umanitară, cât și din cea militară și economică, fiind un partener de încredere în acest context regional complex. Aceste acțiuni reflectă angajamentul României față de stabilitatea regională și solidaritatea cu poporul ucrainean, în fața provocărilor cu care se confruntă.

Sprijinul acordat Republicii Moldova

Dezvoltarea relației cu Republica Moldova reprezintă o prioritate a politicii externe a României, fondată pe comuniunea de istorie, limbă, tradiții și cultură și pe susținerea aspirațiilor europene ale statului vecin. Pe aceste baze, reperele fundamentale ale relației – strâns interconectate între ele – sunt:

- sprijin pentru parcursul european al Republicii Moldova;
- intensificarea cooperării concrete, pentru racordarea strânsă a Republicii Moldova la România și la spațiul european, în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova.

Aprofundarea relațiilor privilegiate cu Republica Moldova se bazează pe aplicarea unui parteneriat cu vocație europeană atât în plan politic, cât și economic, încheiat între cele două țări în anul 2010, pentru integrarea europeană a Republicii Moldova ([Guvernul României 2010](#)).

Activitatea diplomatică a României s-a concentrat și se concentrează, în principal, pe acordarea de sprijin în plan bilateral, pe mobilizarea în continuare a sprijinului internațional pentru Republica Moldova și pe susținerea integrării europene a acesteia. Astfel, în contextul în care Republica Moldova a continuat să se confrunte cu efectele negative ale agresiunii ilegale și nejustificate a Federației Ruse împotriva Ucrainei și a trebuit să implementeze în mod accelerat reformele europene, necesare obținerii deciziei de începere a negocierilor pentru aderarea la Uniunea Europeană, România s-a remarcat și se remarcă, în continuare, drept cel mai vocal susținător al Republicii Moldova la nivel european.

Un punct special pe agenda diplomatică a României l-a reprezentat obținerea de către Republica Moldova a deciziei de începere a negocierilor pentru aderarea la Uniunea Europeană. Astfel, decizia favorabilă a Consiliului European din 14 - 15 decembrie 2023 constituie un succes cu adevărat istoric pentru Republica Moldova și o recunoaștere a eforturilor diplomatice și politice intense, depuse de România, pentru sprijinirea Chișinăului, în baza Parteneriatului strategic bilateral pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.

România continuă să susțină soluționarea pe cale politică a dosarului transnistrean, cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova, în cadrul frontierelor sale recunoscute internațional și fără afectarea orientării sale proeuropene.

Suntem de părere că trebuie evidențiată contribuția proiectelor de cooperare bilaterală, derulate de România în Republica Moldova, la îmbunătățirea condițiilor de viață ale tuturor cetățenilor Republicii Moldova (finanțarea renovării a peste 1.100 de grădinițe; donația a aproximativ 200 de microbuze școlare pentru instituții de învățământ; burse de studii; programe de pregătire pentru profesori; tabere de vară pentru elevi și profesori; renovarea de edificii culturale; operaționalizarea SMURD pe teritoriul Republicii Moldova; programe de colaborare, schimburi de experiență și bune practici la nivelul tuturor instituțiilor administrației publice centrale ș.a.).

Sprijinul României pentru integrarea europeană și euroatlantică a Republicii Moldova se manifestă printr-o serie de măsuri și inițiative, care pot fi structurate în următoarele categorii:

- *Asistență financiară și tehnică*: țara noastră oferă suport financiar sub formă de granturi și împrumuturi, destinate implementării reformelor necesare pentru integrarea europeană. De asemenea, se oferă asistență tehnică prin programe de formare și consultanță pentru instituțiile moldovenești;
- *Cooperare bilaterală*: România colaborează cu Republica Moldova în diverse domenii, inclusiv economie, justiție, educație și sănătate. Aceste colaborări sunt menite să ajute Moldova să se alinieze standardelor europene;
- *Sprijin diplomatic*: statul român promovează interesele Republicii Moldova în cadrul instituțiilor internaționale și europene, pledând pentru o mai mare integrare a Moldovei în structurile euroatlantice, cum ar fi Uniunea Europeană și NATO;

- *Proiecte de infrastructură*: România contribuie la dezvoltarea infrastructurii în Republica Moldova, inclusiv în domeniul transporturilor și energiei, pentru a facilita conectivitatea și integrarea în piața europeană;
- *Dialog cultural și educațional*: țara noastră sprijină programele de schimb cultural și educațional, inclusiv burse pentru studenții moldoveni, care facilitează accesul la educație în România și care promovează valorile europene;
- *Sprijin în procesul de reformă*: România oferă expertiză și suport în implementarea reformelor necesare în domenii precum justiția, administrația publică și lupta împotriva corupției, esențiale pentru progresele în drumul spre integrarea europeană;
- *Sprijin politic*: statul român își exprimă deschis sprijinul pentru parcursul european al Republicii Moldova, inclusiv prin declarații oficiale și angajamente în cadrul întâlnirilor bilaterale și multilaterale.

În plan instituțional, au fost dezvoltate instrumente noi pentru susținerea dialogului politic și a cooperării bilaterale, astfel:

- Comisia interguvernamentală România – Republica Moldova pentru integrare europeană;
- Comisia comună pentru integrare europeană între Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova.

Concluzionând, apreciem că aceste acțiuni reflectă angajamentul României de a susține Republica Moldova în parcursul său european și de a contribui la stabilitatea și prosperitatea regiunii. România este ferm angajată în susținerea procesului de reforme democratice și de modernizare de ansamblu a statului vecin. Sprijinul României a facilitat, în momente-cheie, avansarea agendei europene a Republicii Moldova și atingerea obiectivelor de etapă, legate de liberalizarea vizelor și semnarea Acordului de Asociere.

Relațiile cu alte state europene

România urmărește consolidarea rolului și profilului său prin implicarea activă în procesul decizional la nivel UE, prin menținerea racordării la nucleul statelor care promovează consolidarea UE, în paralel cu menținerea dialogului cu toate statele membre, urmărindu-se teme de interes la nivel european pentru România.

Țara noastră a sprijinit recunoașterea calității de candidat pentru Georgia, deschiderea negocierilor de aderare cu Bosnia și Herțegovina, la momentul atingerii nivelului necesar de îndeplinire a criteriilor de aderare, alături de consolidarea viziunii la nivelul UE, în favoarea politicii de extindere în regiunea Balcanilor de Vest, evidențiind constant atât valențele geopolitice, cât și importanța menținerii unei dinamici pozitive, bazate pe calitatea reformelor și pe atașamentul față de valorile europene al statelor partenere.

Sprijinul României pentru integrarea în Uniunea Europeană a țărilor din Balcani se manifestă prin mai multe canale și inițiative:

- *Diplomație activă*: România a fost un susținător constant al extinderii UE în regiunea Balcanilor de Vest. Prin intermediul dialogului diplomatic, România promovează integrarea țărilor din Balcani în structuri europene și sprijină reformele necesare pentru îndeplinirea criteriilor de aderare;
- *Cooperare regională*: statul român participă la diverse inițiative regionale, cum ar fi *Procesul de la București*, care vizează consolidarea cooperării dintre statele din Balcanii de Vest și Uniunea Europeană. Aceste platforme facilitează dialogul și colaborarea în domenii precum economia, securitatea și dezvoltarea durabilă;
- *Asistență tehnică și financiară*: România oferă asistență tehnică și financiară țărilor din Balcani pentru a le ajuta să implementeze reformele necesare pentru integrarea europeană. Aceasta include sprijin în domeniul statului de drept, al bunei guvernări și dezvoltării economice;
- *Proiecte culturale și educaționale*: țara noastră încurajează schimburile culturale și educaționale cu țările din Balcani, promovând astfel înțelegerea reciprocă și cooperarea dintre popoare;
- *Participarea la misiuni internaționale*: România contribuie la misiuni internaționale în Balcanii de Vest, inclusiv în cadrul NATO și al altor organizații internaționale, pentru a sprijini stabilitatea și securitatea în regiune;
- *Susținerea reformelor europene*: țara noastră încurajează țările din Balcani să continue procesul de reformă, subliniind importanța respectării standardelor europene în domenii precum justiția, drepturile omului și economia de piață.

Considerăm că, prin aceste măsuri, România își afirmă angajamentul față de stabilitatea și prosperitatea regiunii Balcanilor de Vest, sprijinind, în același timp, parcursul european al acestor țări.

Relațiile dintre România și Franța sunt caracterizate de o istorie îndelungată și de o cooperare strânsă în mai multe domenii, inclusiv economic, cultural și militar, câteva aspecte relevante fiind reprezentate de:

- *Istorie*: relațiile bilaterale au început să se contureze în secolul al XIX-lea, iar Franța a avut un impact semnificativ asupra modernizării României, în special în domeniul educației, arhitecturii și administrației;
- *Cooperare economică*: Franța este unul dintre principalii parteneri comerciali ai României, iar mulți investitori francezi au activități în diferite sectoare, cum ar fi energia, telecomunicațiile și industria auto;
- *Cultură*: relațiile culturale sunt foarte puternice, cu un interes reciproc pentru limbile și tradițiile fiecărei țări. Franța a avut un impact considerabil asupra literaturii și artei românești, iar România este cunoscută pentru diversitatea sa culturală;
- *Politică și securitate*: România și Franța colaborează strâns în cadrul organizațiilor internaționale, cum ar fi Uniunea Europeană și NATO. Ambele țări împărtășesc valori comune legate de democrație, de statul de drept și de respectarea drepturilor omului;

- *Proiecte comune*: cele două țări lucrează împreună la diverse proiecte, inclusiv în domeniul infrastructurii, educației și cercetării. De asemenea, există inițiative comune pentru promovarea dialogului intercultural și mobilității tinerilor;
- *Diaspora*: comunitatea românească din Franța este una dintre cele mai mari din Europa, iar aceasta contribuie la consolidarea legăturilor dintre cele două țări.

În concluzie, apreciem că relațiile dintre România și Franța sunt solide și diversificate, bazate pe o istorie comună și pe interese economice, culturale și politice convergente. Aceste legături continuă să se dezvolte și să se adâncească, în contextul provocărilor internaționale contemporane. Legăturile tradiționale și cooperarea bilaterală eficientă au imprimat un nou dinamism Parteneriatului Strategic dintre România și Republica Franceză, în mod special pe fondul situației de securitate complexe în plan regional și al nevoii de unitate la nivel european și aliat, aspect reflectat în asumarea de către Franța a rolului de națiune - cadru a Grupului de Luptă al NATO în România.

Dialogul bilateral a fost intensificat pe multiple paliere și la diferite niveluri, un moment de referință fiind reprezentat de vizita oficială a ministrului afacerilor externe al României la Paris, la 20 noiembrie 2023. Aceasta a evidențiat importanța acordată de cele două state consolidării și extinderii relației bilaterale de Parteneriat Strategic, întemeiată pe dialog dinamic, cooperare economică și sectorială substanțială și pe legături istorice și culturale puternice între cele două popoare.

În egală măsură, România a acordat și acordă în continuare o atenție deosebită aprofundării dialogului și cooperării cu Republica Federală Germania, ținând cont de caracterul privilegiat, cu valențe strategice, al relației bilaterale. Vizitele la București ale Cancelarului federal și ale Președintelui federal, precum și vizitele la Berlin ale Președintelui și Prim-ministrului român au contribuit în mod semnificativ la consolidarea cooperării româno-germane și la promovarea inițiativelor de colaborare strategică.

A existat o foarte bună colaborare cu partea germană în organizarea celei de-a patra ediții a conferinței ministeriale a *Platformei de sprijin pentru Republica Moldova* (Chișinău, 17 octombrie 2023), eveniment important din perspectiva priorității majore de politică externă a României, respectiv susținerea parcursului european al Republicii Moldova. Totodată, în perioada 14-16 iunie 2023, a fost organizată, la Timișoara, cea de-a XVI-a ediție a *Comisiei guvernamentale româno-germane privind problematica etnicilor germani din România*.

Putem afirma că relațiile dintre România și Germania au o istorie complexă, caracterizată de interacțiuni economice, culturale și politice, manifestate printr-o serie de aspecte cheie, astfel:

- *Istoria și diaspora*: relațiile dintre cele două țări au fost influențate de migrarea comunităților germane în Transilvania și în alte regiuni ale României. Aceste

comunități au avut un impact semnificativ asupra dezvoltării culturale și economice a regiunii;

- *Politica*: după căderea comunismului în 1989, Germania a jucat un rol important în sprijinul procesului de integrare europeană a României. Germania a fost un susținător al aderării României la Uniunea Europeană, realizată în anul 2007;

- *Economia*: Germania este unul dintre cei mai mari parteneri comerciali ai României. Investițiile germane în România sunt semnificative, acoperind sectoare precum industria auto, tehnologia informației, construcțiile și energia. Relațiile economice au fost consolidate prin acorduri bilaterale și prin colaborări în cadrul Uniunii Europene;

- *Cultura și educația*: există o colaborare culturală activă între cele două țări, inclusiv schimburi academice și programe de cooperare. Limbile germană și română sunt studiate în școli, iar instituții culturale germane, cum ar fi Goethe-Institut, promovează limba și cultura germană în România;

- *Provocări și perspective*: deși relațiile sunt, în general, pozitive, există provocări, cum ar fi migrarea forțată a românilor în Germania, în căutarea unor oportunități mai bune de muncă. Cu toate acestea, cooperarea continuă să se dezvolte, cu accent pe sustenabilitate, inovare și dezvoltare economică.

În concluzie, considerăm că relațiile dintre România și Germania sunt caracterizate de o cooperare strânsă și diversificată, cu multe perspective de dezvoltare în viitor.

România continuă dezvoltarea relațiilor cu Polonia, sub auspiciile Parteneriatului Strategic, înregistrându-se progrese semnificative în implementarea *Planului de acțiuni 2022-2026*, cu scopul atingerii obiectivelor convergente în domenii prioritare, precum securitatea și apărarea, dezvoltarea economică și a infrastructurii ([Ministerul Afacerilor Externe 2022](#)). Ultimii ani au reflectat dinamica susținută a cooperării bilaterale la nivel înalt, prin desfășurarea, la București, a celei de-a patra runde de consultări interguvernamentale și prin întrevederile la nivel de președinte și prim-ministru, care au prilejuit inclusiv avansarea obiectivelor comune în planul securității, în context bilateral, în cadrul NATO și la nivel regional.

Relațiile dintre România și Polonia au o istorie îndelungată și sunt caracterizate de o cooperare strânsă în diverse domenii, inclusiv politică, economică și culturală. Cele două țări sunt membre ale Uniunii Europene și ale NATO, ceea ce le oferă un cadru comun de colaborare, astfel:

- *Istoric*: atât România, cât și Polonia au avut perioade de colaborare în istoria lor, în special în contextul luptei pentru independență și suveranitate națională. După căderea comunismului, relațiile bilaterale s-au întărit, ambele țări având interese comune în promovarea democrației, stabilității regionale și integrării europene;

- *Cooperare economică*: România și Polonia au înregistrat progrese semnificative în cooperarea economică, cu un volum crescut al schimburilor comerciale. Ambele țări colaborează în cadrul inițiativelor regionale, cum

ar fi *Grupul de la Vișegrad*, și au încheiat acorduri bilaterale pentru a sprijini investițiile și schimburile comerciale;

- *Politică și securitate*: pe plan politic, România și Polonia colaborează strâns în cadrul organizațiilor internaționale, precum NATO și Uniunea Europeană. Ambele țări își împărtășesc viziuni similare în ceea ce privește securitatea regională, inclusiv în fața provocărilor externe, cum ar fi amenințările din partea Rusiei;

- *Cultură și educație*: relațiile culturale dintre România și Polonia sunt susținute prin diverse schimburi academice, prin proiecte culturale și evenimente comune. De asemenea, comunitățile poloneze din România și cele românești din Polonia contribuie la consolidarea legăturilor bilaterale.

Putem concluziona că, în general, relațiile dintre România și Polonia sunt solide și în continuă dezvoltare, bazate pe interese comune și pe valori similare. Colaborarea dintre cele două țări este esențială pentru stabilitatea și prosperitatea regiunii centrale și estice a Europei.

În relația cu Republica Bulgaria, un reper fundamental este reprezentat de semnarea *Declarației de Parteneriat Strategic*, la 15 martie 2023, de către președinții celor două state, cu prilejul vizitei oficiale a președintelui României la Sofia. Decizia a imprimat o dinamică accelerată dialogului bilateral la nivel înalt, în contextul interesului, manifestat de ambele părți, de avansare a cooperării sectoriale bilaterale, precum și al obiectivelor comune pe plan european, inclusiv din perspectiva aderării la spațiul Schengen (realizată, în totalitate, la începutul acestui an). O componentă importantă a dialogului bilateral a avut în vedere dezvoltarea interconectivității regionale, în special pe dimensiunile transporturi și energie, tematici abordate inclusiv în format trilateral, România – Republica Bulgaria – Republica Elenă, la nivelul șefilor de guvern (Varna, octombrie 2023).

Se poate afirma că relațiile dintre România și Bulgaria sunt caracterizate printr-o cooperare strânsă, dar și prin provocări istorice. Cele două țări sunt vecine, având o frontieră comună de aproximativ 608 kilometri, iar ambele sunt membre ale Uniunii Europene și ale NATO.

Dintre aspectele pozitive, putem enumera:

- *Cooperarea economică*: România și Bulgaria au avut progrese în colaborarea economică, incluzând comerțul bilateral și investițiile. Proiectele comune de infrastructură, cum ar fi cele legate de transport și energie, sunt esențiale pentru dezvoltarea regională;

- *Proiectele transfrontaliere*: există numeroase inițiative de cooperare în cadrul programelor transfrontaliere, care vizează dezvoltarea regională și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru cetățenii din ambele țări;

- *Colaborarea în domeniul securității*: fiind membre ale NATO, România și Bulgaria colaborează strâns în domeniul securității regionale, participând la exerciții comune și la inițiative de apărare.

Principalele provocări sunt reprezentate de:

- *Problemele istorice*: relațiile dintre cele două țări au fost influențate de diverse evenimente istorice, inclusiv de conflicte teritoriale și tensiuni etnice. Acestea pot genera uneori neînțelegeri sau dispute;
- *Discuțiile pe teme de mediu*: unele proiecte de dezvoltare, cum ar fi cele legate de apărarea mediului și utilizarea resurselor de apă din Dunăre, pot genera neînțelegeri sau conflicte de interese;
- *Integrarea europeană*: deși ambele țări sunt membre ale Uniunii Europene, există unele diferențe în ceea ce privește nivelul de dezvoltare și integrare în structurile europene, ceea ce poate influența colaborarea.

În concluzie, suntem de părere că, în general, relațiile dintre România și Bulgaria sunt construite pe o bază de cooperare și interdependență, dar și pe provocări istorice și contemporane. Colaborarea continuă în domeniul economic, cultural și de securitate este esențială pentru consolidarea acestor relații și pentru promovarea stabilității în regiune.

În raporturile cu Ungaria, România promovează o abordare deschisă, transparentă, pragmatică, bazată pe încredere reciprocă, cu obiectivul edificării unei relații bilaterale pe o logică de respect reciproc și în spiritul unui parteneriat strategic autentic. Rezultatele înregistrate în ultima perioadă, în ceea ce privește relansarea dialogului bilateral, sunt pozitive și substanțiale, jalonate de discuții concentrate pe proiecte concrete și de substanță, reflectând interesul comun de a consolida cooperarea bilaterală în logica *Tratatului Politic* și a *Parteneriatului Strategic bilateral* (Ministerul Afacerilor Externe 2002). În contextul creșterii dinamicii dialogului bilateral, la toate nivelurile, la 11 octombrie 2023 a avut loc vizita Președintelui României la Budapesta, prima vizită a unui președinte român în capitala Ungariei în ultimii 14 ani, moment cu semnificație și simbolică aparte.

Putem spune că relațiile dintre România și Ungaria au fost caracterizate, de-a lungul istoriei, de o complexitate semnificativă, influențată de factori istorici, politici, economici și culturali. Dintre aspectele importante, putem enumera:

- *Istoric*: relațiile dintre cele două țări au fost influențate de perioada în care Transilvania a făcut parte din Regatul Ungariei. După Primul Război Mondial și Tratatul de la Trianon din 1920, Transilvania a fost cedată României, ceea ce a dus la tensiuni între cele două națiuni;
- *Minoritatea maghiară din România*: Ungaria are o comunitate semnificativă de cetățeni români de origine maghiară, în special în Transilvania. Aceasta a fost o sursă de tensiune, dar și de cooperare, în funcție de contextul politic;
- *Cooperare economică*: în ultima perioadă, România și Ungaria au dezvoltat relații economice strânse, cu multe investiții reciproce și cooperare în domenii precum infrastructura, energia și comerțul;
- *Aspecte politice*: politica externă a ambelor țări a influențat relațiile bilaterale. De exemplu, apropierea României de Uniunea Europeană și de NATO a fost, uneori, percepută cu suspiciune de partea ungară, în timp ce România a avut

îngrijorări legate de retorica naționalistă din Ungaria;

- *Colaborarea în cadrul Uniunii Europene*: România și Ungaria lucrează împreună în cadrul instituțiilor europene, dar au și viziuni diferite asupra unor probleme, cum ar fi migrația sau politica agricolă;
- *Tensiuni recente*: tensiunile pot apărea din cauza unor declarații politice sau a unor probleme legate de drepturile minorităților. De exemplu, discuțiile despre autonomia Ținutului Secuiesc pot genera reacții negative în România.

În concluzie, apreciem că relațiile dintre România și Ungaria sunt complexe și variate, cu momente de cooperare și de tensiune, influențate de o serie de factori istorici și contemporani. Colaborarea în diverse domenii, împreună cu provocările legate de identitatea națională și de minorități, continuă să definească această relație. În contextul securității actuale, s-a acordat o importanță specială cultivării relației României cu statele baltice, ca țări ale flancului estic al NATO.

Relațiile României cu statele baltice (Estonia, Letonia și Lituania) sunt caracterizate de o cooperare strânsă, bazată pe valori comune, cum ar fi democrația, statul de drept și integrarea europeană. Aceste relații s-au dezvoltat semnificativ după aderarea României la Uniunea Europeană.

Câteva aspecte importante ale relațiilor dintre România și statele baltice sunt reprezentate de:

- *Cooperarea în cadrul Uniunii Europene*: România și statele baltice colaborează activ în cadrul instituțiilor europene, susținând politici comune în domenii precum securitatea, economia și coeziunea regională;
- *Securitatea și apărarea*: având în vedere contextul de securitate din regiune, mai ales în urma anexării Crimeei de către Rusia în 2014 și invaziei Ucrainei în 2022, România și statele baltice au întărit cooperarea în domeniul securității, participând la exerciții comune și susținând inițiativele NATO pentru apărarea colectivă;
- *Relațiile economice*: există un interes crescut pentru dezvoltarea relațiilor economice dintre România și statele baltice, cu accent pe comerț, investiții și colaborare în domeniul tehnologiilor informaționale;
- *Cooperarea culturală*: România și statele baltice promovează schimburi culturale și educaționale, încurajând cunoașterea reciprocă și înțelegerea dintre popoare;
- *Inițiativele regionale*: țara noastră este implicată în inițiative regionale care includ statele baltice, cum ar fi *Grupul de la București (B9)*, care reunește țările din flancul estic al NATO, pentru a discuta despre securitate și provocări comune.

În concluzie, din punctul nostru de vedere, relațiile României cu statele baltice sunt bazate pe o cooperare solidă, având la bază interese comune în domeniul securității, economiei și valorilor europene. Aceste relații continuă să se dezvolte, în contextul provocărilor regionale și globale.

Concluzii

România joacă un rol esențial în implementarea politicilor NATO și Uniunii Europene (UE) la nivel regional, având în vedere poziția sa geostrategică, istoria sa recentă și angajamentele internaționale.

Dintre aspectele cheie ale acestui rol, putem enumera:

1) Parteneriatul cu NATO

- *Locație strategică*: România se află într-o poziție geografică importantă, la granița estică a NATO, având frontiere cu state care nu sunt membre ale Alianței, cum ar fi Ucraina și Moldova. Aceasta o face un punct de sprijin crucial pentru securitatea regională;
- *Baze militare*: țara noastră găzduiește baze militare NATO, cum ar fi cele de la Deveselu și Mihail Kogălniceanu, care sunt esențiale pentru desfășurarea operațiunilor de apărare și descurajare;
- *Participare la misiuni*: statul român contribuie activ la misiunile NATO, participând la exerciții comune și la operațiuni în teatre de conflict, demonstrând astfel angajamentul său față de securitatea colectivă.

2) Contribuția la Politica de Securitate și Apărare Comună a UE

- *Coordonare și colaborare*: România este un participant activ la discuțiile și inițiativele legate de politica de apărare a UE, contribuind la dezvoltarea capacităților de apărare europene și la inițiativele de cooperare în domeniul securității;
- *Proiecte regionale*: statul român susține inițiativele de securitate regională, cum ar fi cooperarea în cadrul *Inițiativei celor Trei Mări* și *Parteneriatul Estic* (Ministerul Afacerilor Externe 2009), care vizează întărirea relațiilor cu statele din vecinătate.

3) Stabilitatea regională

- *Diplomație și mediere*: România joacă un rol activ în promovarea dialogului și stabilității în regiune, mediind conflictele și facilitând colaborarea dintre statele vecine, inclusiv în contextul tensiunilor cu Rusia;
- *Sprijin pentru vecinătatea estică*: țara noastră sprijină integrarea europeană a țărilor din vecinătate, cum ar fi Republica Moldova și Ucraina, oferind asistență tehnică și financiară.

4) Politicile energetice și economice

- *Diversificarea surselor de energie*: România este implicată în proiecte de infrastructură energetică ce vizează diversificarea surselor de energie pentru statele din regiune, reducând dependența de resursele rusești;
- *Cooperare economică*: prin intermediul UE, statul român promovează cooperarea economică regională, facilitând schimburile comerciale și atragerea de investiții în domeniul infrastructurii și tehnologiei.

5) Angajamentele față de valorile democratice

- *Promovarea valorilor UE:* România se angajează în promovarea statului de drept, a democrației și respectării drepturilor omului atât la nivel intern, cât și în cadrul relațiilor externe, contribuind la stabilitatea și dezvoltarea regiunii.

Putem concluziona că România are un rol proactiv în cadrul NATO și UE, contribuind la securitatea regională, promovând stabilitatea și cooperarea economică și susținând valorile fundamentale ale Uniunii Europene. Această implicare este esențială nu doar pentru România, ci și pentru întreaga regiune, în contextul provocărilor actuale de securitate și geopolitice.

Pe parcursul ultimilor ani, România a urmărit cu prioritate consolidarea dialogului și promovarea securității regionale în Balcanii de Vest, dezvoltarea pe principii democratice și promovarea creșterii și integrării economice, elemente esențiale racordării țărilor din zonă la setul de valori și reguli ale Uniunii Europene. S-a urmărit permanent asigurarea unui echilibru între respectarea angajamentelor asumate față de țările din Balcanii de Vest și păstrarea caracterului bazat pe merite al procesului de aderare.

România își consolidează profilul de furnizor de securitate în regiune, honest broker și partener credibil și onest, profil recunoscut inclusiv de aliați și de partenerii likeminded. În ceea ce privește agenda europeană, țara noastră susține activ integrarea statelor din Balcanii de Vest, evidențiind contextul actual, marcat de războiul împotriva Ucrainei și de criza din Fâșia Gaza, care necesită, mai mult decât oricând, unitatea statelor care împărtășesc aceleași valori.

România a organizat, în septembrie 2023, cel de-al optulea Summit al *Inițiativei celor Trei Mări (I3M)*. Principalele rezultate ale Summitului I3M de la București sunt: extinderea I3M prin includerea Greciei în Inițiativă; redefinirea relației I3M cu vecinătatea sa prin acordarea calității de stat participant asociat la I3M atât Ucrainei, cât și Republicii Moldova; susținerea ideii de creare a unui Fond succesori al actualului Fond de Investiții I3M și agrearea perspectivei lansării unui Fond de Inovare al I3M. De asemenea, la inițiativa României, subiectul securității cibernetice a fost inclus în premieră pe agenda Summitului I3M.

În urma cercetării realizate, se poate aprecia faptul că România reprezintă un vârf de lance în ceea ce privește securitatea în estul Europei. Acțiunile militare, politice și diplomatice, pe care România le demarează în plan atât intern, cât și extern, au drept scop realizarea unui climat cât mai sigur la nivel regional, unde amenințările devin tot mai frecvente și mai diverse.

Referințe

Consiliul de securitate al ONU. 2025. ”Rezoluția Adunării Generale ONU care identifică Rusia drept stat agresor și solicită retragerea trupelor de pe teritoriul Ucrainei.”

Consiliul Uniunii Europene. fără an. „Sancțiunile UE împotriva Rusiei.” Accesat 26 februarie 2025. <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/sanctions-against-russia/>.

DIGI24.ro. 2024. „Institutul pentru Studiul Războiului: Rusia respinge posibilitatea înghețării liniei frontului și insistă pentru capitularea Ucrainei.” <https://www.digi24.ro/stiri/externe/institutul-pentru-studiul-razboiului-rusia-respinge-posibilitatea-inghetarii-linii-frontului-si-insista-pentru-capitularea-ucrainei-3022655>.

Guvernul Republicii Moldova. 2023. „Platforma de sprijin pentru Republica Moldova.” Chișinău.

Guvernul României. 2010. *Declarația privind instituirea unui parteneriat strategic între România și Republica Moldova pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.* București.

Ministerul Afacerilor Externe. 2002. „Declarația privind cooperarea și parteneriatul strategic româno-ungar pentru Europa în secolul XXI.” Budapesta.

_____. 2009. *Parteneriatul Estic.* Praga.

_____. 2022. *Planul de acțiuni 2022-2026 pentru punerea în practică a Parteneriatului Strategic dintre România și Polonia.* Varșovia.

Ministerul Apărării Naționale. 2021. „Carta Albă a Apărării.” <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/03/CARTA-ALBA-A-APARARII-.pdf>.

Parlamentul României. 2024. „Raport comun asupra solicitării Președintelui României privind aprobarea participării Armatei României la operațiile desfășurate sub egide Grupului operativ pentru combaterea minelor marine din Marea Neagră – MCM Black Sea.” https://www.cdep.ro/pdfs/oz/oz_com_20240422/3%20MCM_BLACK%20SEA.pdf.